

تحلیل عوامل مؤثر برای رسیدن به تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش با میانجی‌گری برنامه‌ریزی تولید

فروغ محمدی^۱، معصومه کلاته سیف‌ری^{۲*}، سیدمحمدحسین رضوی^۳، حسن
فارس‌یجانی^۴

۱- دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، ایران.

۲- دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران، بابل‌سر، ایران.

۳. استاد مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران، بابل‌سر ایران

۴. دانشیار مدیریت صنعتی دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

(دریافت: ۱۴۰۱/۰۹/۰۵ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۲۳)

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل تأثیرگذار بر رسیدن تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش با میانجی‌گری برنامه‌ریزی تولید از دیدگاه کارکنان اداره کل ورزش و جوانان استان تهران بود. جامعه آماری شامل کارشناسان اداره کل ورزش و جوانان استان تهران که تعداد کل آن‌ها ۲۱۰ نفر بود، که بر اساس جدول مورگان تعداد ۱۳۲ نفر و با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده برای نمونه تحقیق انتخاب شدند که از این تعداد ۱۲۰ پرسش‌نامه به صورت صحیح عودت داده شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای اس.پی.اس.اس. نسخه ۲۲ و ایموس نسخه ۲۴ استفاده شد. تولید در کلاس جهانی به عوامل مؤثر بر برنامه‌ریزی تولید، ۵۸ درصد از مقدار واریانس عوامل مؤثر بر برنامه‌ریزی تولید و مسیرهای تولید در کلاس جهانی و عوامل مؤثر بر برنامه‌ریزی تولید به توسعه اقتصاد صنعت ورزش، ۹۶ درصد از مقدار واریانس توسعه اقتصاد صنعت ورزش را تبیین می‌کند. در نتیجه ورزش میدان رقابتی نسبتاً سالم برای تقابل ملت‌ها و ابزاری برای انتقال تفکرات فرهنگی است و این بخش اقتصادی ورزش است که این صنعت را پیش می‌برد. لذا تولیدات ورزشی تأثیرات شگرفی در اقتصاد کشورها ایجاد می‌کنند که ردپای

این تأثیرات در مراحل گذار آن‌ها به توسعه‌یافتگی یا ظهور اقتصادی مشهود است.

واژه‌های کلیدی: تولید در کلاس جهانی، صنعت ورزش، توسعه اقتصادی، برنامه‌ریزی تولید.

مقدمه

بسیاری از کسب و کارهای ورزشی با اندازه کوچک تا متوسط از زمان ۱۹۷۰ میلادی تشکیل شده‌اند و این موجب تشدید رقابت بازاری، افزایش کیفیت محصول و تحولات در خط تولید شده است. این دستاوردها ناشی از تلاش‌های تولیدکنندگان داخلی در معرفی فناوری‌های رقابتی خارجی است که موجب ارتقای ظرفیت تولید و تحقیق و توسعه می‌شود (لو^۱، ۲۰۲۰). سازمان‌ها به منظور بهبود مزیت رقابتی خود و فعالیت در بازارهای جهانی، ناگزیرند تا با نیازهای در حال تغییر به سرعت بیشتر پاسخ دهند. این پاسخ‌گویی از طریق مدیریت تولید در کلاس جهانی امکان‌پذیر است. لذا هدف پژوهش حاضر تدوین مدل توسعه اقتصادی صنعت ورزش ایران با رویکرد تولید در کلاس جهانی بود (محمدی و همکاران، ۱۳۹۸). مشکلات اقتصادی به ویژه در بخش تولید و درآمد از جمله مسائل مهمی است که انسان همواره با آن روبه‌روست و ثمره هر نظام اقتصادی تولید و به تبع آن مصرف کالاها و خدماتی است که به عنوان متداول‌ترین شاخص ارزیابی اقتصادی یک جامعه به شمار می‌رود (ویکner و باسکستراند^۲، ۲۰۱۸). از آنجایی که فقر و غنای هر کشوری به توان تولید سرانه نظام‌های اقتصادی در بخش‌های مختلف آن وابسته است، لذا تولید بیشتر، امکان سرمایه‌گذاری و ظرفیت‌سازی اقتصادی را در آینده فراهم می‌کند و در نهایت زندگی مادی اجتماعی و فرهنگی بهتر را برای نسل آینده فراهم می‌سازد (پریز^۳ و همکاران، ۲۰۱۸).

امروزه مشتریان خواستار کالاهایی با تنوع بیشتر، کیفیت بالاتر، هزینه کمتر و خدمات بهتر هستند. سازمان‌ها باید به طور مداوم روش‌ها و چشم‌اندازهای جدید را برای پاسخ‌گویی به این نیازها با رویکرد زمان مناسب و هزینه مقرون به صرفه، توسعه دهند. شرکت‌هایی با قابلیت تولید در کلاس جهانی دارای مجموعه‌های از گزینه‌های راهبردی هستند که می‌توانند به طور مؤثر به محیط‌های پویا و بی‌ثبات پاسخ دهند (سانگوان و دیگلوار^۴، ۲۰۰۸). عدم استفاده مدیران از ابزارها و روش‌های مناسب برای درک نیازها و انتظارهای مشتریان موجب هدر رفتن منابع و روی‌گردانی مشتریان از سازمان خواهد شد؛ از این رو استفاده از ابزارهای مدیریت ارتباط با مشتری برای

-
1. Lu
 2. Wikner
 3. Perez
 4. Sangwan, Digalwar

طراحی محصولات و ارائه خدمات متناسب با نیازها و خواسته‌های بخش‌های متفاوت از مشتریان به ضرورت برای سازمان‌ها تبدیل شده است (حسن قلی‌پور^۱ و همکاران، ۲۰۱۲). نگرش تولید در سطح جهانی و سازمان‌های جهان تراز با چالش‌های ویژه در برنامه‌ریزی استراتژیک مواجه است. عملکردهای متنوعی وجود دارند که سازمان را بر پایه یک مدل علمی برای ارزیابی معیارهای تولید در کلاس جهانی منطبق می‌سازند (ویکتر و باسکستراند، ۲۰۱۸). تولید در کلاس جهانی ۲۵ مدلی از رویکرد تعالی عملیاتی است که در سراسر جهان پذیرفته شده است. این یک متدولوژی ساختاریافته و دقیق است که بخش تولید را کاملاً در بر می‌گیرد (دی اورازیو^۲ و همکاران، ۲۰۲۰) که اهداف آن شناسایی و حذف ضایعات و تلفات در فرایندهای تولیدی به منظور دستیابی به خرابی صفر، ذخیره‌سازی صفر و غیره است. کیگان (۱۹۹۷) تعالی عملیاتی حوزه‌ای است که شامل مجموعه، مدل‌ها، روش‌ها، رویکردها و ابزارهایی است که هر سازمان از طریق آن‌ها هدف خود را بهبود مستمر عملیات خود در جهت تعالی قرار می‌دهد. مدل‌های تعالی عملیاتی با مدل‌های سنتی تفاوت دارند، زیرا هدف آن‌ها تغییر بلندمدت در فرهنگ سازمانی شرکت است. دقیقاً در این زمینه، تولید در کلاس جهانی مدلی از تعالی عملیاتی توسعه یافته است. این رویکرد تا به امروز در مقیاس جهانی توسط شرکت‌های تولیدی بزرگ پذیرفته شده است (قام مقامی و همکاران، ۱۴۰۱).

آرمان سازمان تولید در کلاس جهانی می‌تواند «بهترین تولیدکننده همراه با ارزش‌ترین محصول» باشد. پدیده‌هایی همچون تولید در سطح جهانی، برای ایجاد صرفه‌جویی در هزینه عملیات، پاسخ‌گویی مؤثر، ارائه خدمات مطلوب به مشتری و مدیریت منابع، بر اطلاعات تکیه می‌کنند. تولیدکنندگان در کلاس جهانی از اطلاعات به عنوان ابزاری استراتژیک برای رسیدن و باقی ماندن در بهترین سطح استفاده می‌کنند. به طور خلاصه، استراتژی تولید در سطح جهانی، ارائه محصولات رقابتی باکیفیت بالا، قیمت مناسب و ارائه خدمات عالی به مشتریان است. سازمان‌های امروزی در گذر از عصر صنعتی به عصر اطلاعات هستند، و موفقیت سازمان‌ها به برنامه‌ها و استراتژی آن‌ها در جهت استفاده مؤثر از منابع وابسته است. موفقیت نهایی به سازمان‌هایی تعلق دارد که بتوانند فناوری‌های جدیدی را از منابع انسانی، مالی و فیزیکی خود به وجود آورند و از این طریق به تولیدات ارزش‌زا دست یابند. با تغییر ساختار تقاضای جهانی و افزایش تنوع‌طلبی مصرف‌کنندگان، صنایع بزرگ از آنجا که انعطاف لازم را در پاسخ‌گویی به نیازهای جدید بازار جهانی نداشتند، تمایل بالایی به برون‌سپاری

1. Hasangholipour
1. D'Orazio

فرایندهای تولیدی از خود نشان دادند (مس و اوانگلیسا^۱، ۲۰۱۶). موفقیت سازمانی در عصر حاضر، نیازمند ایجاد ظرفیت جدید در سازمان‌ها و توانایی سازمان‌ها در آماده کردن و بهره‌گیری از دارایی‌های غیرملموس است.

دارایی‌های غیرملموس قادرند یک سازمان را برای حفظ روابط با مشتریان، کسب وفاداری آنان، تولید محصولات و خدمات جدید، تولید محصولات با کیفیت بالا بر اساس سفارش مشتری و خدمات با هزینه پایین با کوتاه‌ترین زمان انتظار، آماده کردن مهارت‌های کارکنان و ایجاد انگیزش برای ادامه فرایند بهبود و به کارگیری فناوری اطلاعات به طور اثربخش ایجاد کنند. زمانی سازمان به وضعیت تولید در کلاس جهانی می‌رسد که توانسته باشد به طور موفقیت‌آمیزی، قابلیت‌های تولیدی را برای پشتیبانی از کل شرکت در دستیابی به مزایای رقابتی مستمر در زمینه‌هایی از قبیل بهینه‌سازی هزینه، کیفیت، تحویل کالا، انعطاف‌پذیری و نوآوری ایجاد کند. تولیدکنندگان سطح جهانی عملیات تولیدی خود را باید طوری دنبال کنند که به‌وسیله مشتریان مورد حمایت قرار گیرند. این نوع سازمان‌ها بیشتر تمایل دارند که نیروی کار، تجهیزات و سیستم‌های خود را بهینه سازند، بنابراین، به طور پیوسته سازمان‌های مختلف جهان را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهند. یکی از ویژگی‌های اصلی تولیدکنندگان سطح جهانی، توان سازگاری سریع آن‌ها با تغییر نیاز مشتریان و بازار است. شرکتی که از قابلیت‌هایی نظیر طراحی، تولید و ارسال کالاهای جدید به مشتریان بر حسب سفارش در حداقل زمان برخوردار باشد سریع‌تر رشد می‌کند (فیضی و دهقان، ۱۳۸۸). سازمان‌هایی که خود را با معیارهای نوین تولید سازگار می‌سازند به طور جدی، در جست‌وجوی فرصت‌هایی برای بهبود در زمینه‌های کلیدی از قبیل کیفیت، هزینه، ارسال کالا، انعطاف‌پذیری و نوآوری هستند. اگر سازمان‌ها بخواهند در صحنه رقابت باقی بمانند، می‌بایست در جهت بهینه‌سازی فرایندهای تولیدی خود حرکت کنند تا در جایگاه سازمان تولید در سطح جهانی قرار گیرند (پیترونی^۲ و همکاران، ۲۰۱۷). درحالی که حال^۳ (۱۹۸۳) تولید در کلاس جهانی را روشی متفاوت از عملیات یک سازمان نسبت به یک مجموعه از تکنیک‌ها می‌دانست. گیفی (۱۳۹۰) کیفیت و مشتری را به عنوان تمرکز اولیه در تولید در کلاس جهانی می‌دانست که به وسیله ترکیبی از راهبرد و امکانات تولید، رویکردهای مدیریتی، عوامل سازمانی، دارایی‌های انسانی، فناوری و اندازه‌گیری عملکرد، پشتیبانی می‌شود (فلایان، ۲۰۰۸). مؤسسه‌ها و

1. Mac & Evangelista

2. Petroni

3. Hall

سازمان‌های کلاس جهانی نگران تغییر، عدم اطمینان و عدم پیش‌بینی در محیط کسب و کار خود هستند. این مؤسسه‌ها برای رسیدگی به تغییر، عدم اطمینان و عدم قابلیت پیش‌بینی در محیط کاری خود، به شماری از قابلیت‌های متمایز نیازمند هستند. این قابلیت‌ها چهار عنصر اصلی را دربرمی‌گیرند که عبارت‌اند از ۱. پاسخ‌گویی که به توانایی تشخیص تغییرات و واکنش سریع و بهره‌جویی از آن‌ها اشاره دارد؛ ۲. شایستگی که بر توانایی کسب اهداف و مقاصد سازمان دلالت می‌کند؛ ۳. انعطاف‌پذیری و قابلیت سازگاری که عبارت است از توانایی برای جریان دادن به فرایندهای مختلف و کسب اهداف مختلف، با استفاده از امکانات و تسهیلات یکسان؛ ۴. سرعت که عبارت است از: توانایی انجام فعالیت‌ها در کم‌ترین زمان ممکن (پیگورس^۱، ۲۰۱۸).

لذا برنامه‌ریزی تولید، یکی از مهم‌ترین موضوعات در سیستم‌های تولیدی است که هدف از آن، برنامه‌ریزی مؤثر و هماهنگی تمام فعالیت‌های تولیدی است به گونه‌ای که اهداف شرکت‌ها را بهینه نماید. اهداف برنامه‌ریزی تولید، تعیین مقدار بهینه تولید، موجودی و دیگر پارامترهای با اهمیت تولیدی جهت پاسخ‌گویی به تقاضای متغیر در دوره مشخص برنامه‌ریزی است (علیزاده و همکاران، ۱۳۹۶). در واقع برنامه‌ریزی تولید، فرایند تصمیم‌گیری در خصوص منابعی است که سازمان جهت انجام عملیات تولید در آینده به آن‌ها نیاز دارد؛ به گونه‌ای که تخصیص این منابع جهت تولید به مقدار مورد نیاز و نیز با صرف کم‌ترین هزینه صورت گیرد (اعظمی و ماکویی، ۱۳۹۵). در واقع صنعتی شدن ورزش و تفریحات سالم یکی از رویدادهای مهم قرن گذشته به شمار می‌رود. صنعت ورزش، گونه‌ای از بازارهای اقتصادی است، که در آن افراد، شرکت‌ها، کسب‌وکارها و سازمان‌های درگیر در تولید، تسهیل، ترویج و یا سازماندهی بر فعالیت‌های ورزشی متمرکز هستند. محصولات عرضه‌شده به خریداران در این بازار، شامل: کالا، خدمات، اشخاص، مکان‌ها و یا ایده‌هایی هستند، که به‌صورتی با ورزش مرتبط هستند. صنعت ورزش، با فراهم آوردن امکانات پیشرفته و قابل دسترس، تجهیزات، کالا، خدمات و حمایت‌های مالی، نقش مهمی در توسعه ورزش دارد. در کل صنعت ورزش به مجموعه فعالیت‌های مرتبط با تولید و بازاریابی کالاها و خدمات ورزشی گفته می‌شود که در ارتقای ارزش افزوده نقش داشته باشند (اوسالیوان، ۲۰۰۳). در این راستا به مرور پژوهش‌های انجام‌شده در رابطه متغیرهای پژوهش می‌پردازیم.

رضوی و محمدی (۱۴۰۰)، پژوهشی با هدف دیده‌بانی شاخص‌های مؤثر بر آینده شایستگی مدیران ورزشی با مدیریت کلاس جهانی در صنعت ورزش ایران انجام دادند. یافته‌ها نشان داد که شایستگی بازاریابی (کارآفرین‌مدار بودن)، شایستگی دیپلماسی (آگاهی با روابط بین‌الملل در صنعت ورزش)، شایستگی مدیریتی (توسعه‌مدار بودن)، شایستگی عملکردی (ریسک‌پذیر بودن)

1. Piqueres

و شایستگی ادراکی (هوش سازمانی مطلوب) به عنوان شایستگی‌های کلیدی شناسایی شدند. در نهایت اثر شایستگی بازاریابی با بار عاملی ۰/۷۸۰ و میانگین ۴/۶۲ بیشترین اهمیت بر آینده شایستگی مدیران ورزشی با مدیریت کلاس جهانی در صنعت ورزش داشت. لذا شناخت این شایستگی‌ها می‌تواند الگویی مناسب برای مدیران و سیاستگذاران ورزشی جهت به‌کارگیری مدیرانی با قابلیت‌های ممتاز مدیریت کلاس جهانی باشد که مشارکت فعال آن‌ها منشأ رشد صنعت ورزش را به دنبال دارد.

محمدی و همکاران (۱۳۹۸)، پژوهشی با عنوان «طراحی مدل کیفی توسعه اقتصادی صنعت ورزش ایران با رویکرد تولید در کلاس جهانی» انجام دادند. با استناد به نتایج تحلیل مصاحبه‌های میدانی مدل کیفی مذکور با ۸۵ مفهوم و ۱۷ کد محوری و ۴ کد گزینشی بدست آمد. نتایج تحقیق حاضر نشان می‌دهد بین توسعه اقتصادی صنعت ورزش و عوامل آن (توسعه نهادی، ساختار و مالکیت، توسعه رسانه‌ای، توسعه علمی-پژوهشی، توسعه هواداران و درآمد حاصل از آن، توسعه نیروی انسانی، توسعه امکانات و زیرساخت، توسعه حقوقی و قانونی، توسعه بنگاه‌های صادرات، توسعه و گسترش شبکه‌های اجتماعی) با عوامل تولید در کلاس جهانی (کیفیت، نوآوری، هزینه، زمان، انعطاف‌پذیری) و عوامل خدمت در کلاس جهانی (فروش و پس از فروش) رابطه علی و اثرگذار وجود دارد که می‌تواند باعث توسعه صنعت ورزش در کلاس جهانی شود.

فارسیجانی و دهقان (۱۳۹۵) پژوهشی با هدف تبیین ارزیابی عملکرد سازمان جهت دستیابی به محصول در کلاس جهانی نشان دادند که ۵ عامل قیمت، کیفیت، محصول و پاسخ‌گویی سریع، بهبود مستمر و اعتبار شرکت زیربنای دستیابی به تولید محصول در کلاس جهانی هستند (فارسیجانی و دهقان، ۱۳۹۵). نقیبی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی با هدف مؤلفه‌های تأثیرگذار در ساختار تولید در کلاس جهانی در صنعت خودرو با استفاده از تکنیک مدل‌سازی ساختاری تفسیری نشان دادند که ارکان اصلی مدل شامل فرایندهای کسب و کار، انعطاف‌پذیری، تکنولوژی و ابزارهای الکترونیکی مدیریت زنجیره تامین الکترونیکی، توسعه محصول جدید، سرمایه انسان‌سازی استراتژی‌های رقابتی تولید و ارزیابی عملکرد هستند. علی‌رغم اینکه هر یک از ارکان اعم از اصلی و فرعی در ساختار مدل تأثیرگذاری منحصر به فردی دارند، اما هیچ کدام به تنهایی قادر نخواهند بود سازمان را در جهت دستیابی به هدف اصلی تولید در کلاس جهانی یاری نماید. ترابی و هسینی^۱ (۲۰۰۸) یک مدل احتمالی چند تابع هدف جدید برای یکپارچه‌سازی تدارکات، تولید و برنامه‌ریزی توزیع به وسیله تابع هدف‌های متناقض به صورت هم‌زمان با در نظر گرفتن عدم اطمینان و عدم قطعیت در برخی از پارامترهای کلیدی

^۱. Torabi & Hassini

و بحرانی مثل تقاضای بازار، هزینه، زمان و سطوح ظرفیت ارائه دادند. ترابی و حسینی (۲۰۰۸). بر اساس بررسی‌های صورت گرفته توسط محققان، تاکنون پژوهش‌های کم‌تری در زمینه تحلیل عوامل مؤثر برای رسیدن به تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش با میانجی‌گری برنامه‌ریزی تولید صورت گرفته و اغلب پژوهش به ارتباط هر یک از متغیرهای پژوهش با عوامل دیگر سازمانی پرداخته‌اند، اما به تحلیل عوامل مؤثر برای رسیدن به تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش با میانجی‌گری برنامه‌ریزی تولید توجه چندانی نشده است.

در همین راستا به دلیل جهانی شدن توسعه اقتصادی ورزش و عمومیت داشتن ورزش در ایران، ملاحظه می‌شود که موضوعات اقتصادی و درآمدزایی ورزش بحث داغ بسیاری از روزنامه‌ها، رادیو و تلویزیون و نیز محافل علمی شده است. در این میان موضوع حائز اهمیت اینکه به دلیل نبودن صنعت ورزش در کشور، مقوله توسعه اقتصادی صنعت ورزش به شدت نیازمند انجام پژوهش‌هایی است که می‌توان پیشنهاداتی را به سیاستگذاران دولتی و غیردولتی ارائه داد تا آن‌ها بتوانند با تصمیم‌گیری‌های پژوهش‌محور گام‌های اساسی را در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش کشور بردارند. از سوی دیگر توسعه اقتصادی صنعت ورزش کشور می‌تواند در اقتصاد کل کشور سهم داشته باشد. وابستگی شدید اقتصادی ایران به صادرات نفت، نوسانات قیمت آن و پایان‌پذیر بودن این منبع اقتصادی، نیاز توجه کردن به سایر صنایع را که دارای پتانسیل درآمدزایی هستند دوچندان کرده است. بنابراین برای کشوری در حال توسعه چون ایران استفاده از تمامی فرصت‌های تجاری و اقتصادی قابل بهره‌برداری همانند صنعت ورزش یک ضرورت انکارناپذیر است. متأسفانه با تمام تلاشی که مدت‌هاست مسئولان سیاسی کشور انجام می‌دهند، هنوز برنامه مدونی که برای ۳۰ سال آینده کشور مناسب باشد و چشم‌اندازی طولانی‌مدت را به همراه درآمد ارزی به دنبال داشته باشد، وجود ندارد. برخلاف دنیا که از ورزش به عنوان صنعت یاد می‌کنند و آن را برای پیشبرد اهداف اقتصادی خود استفاده می‌کنند، در ایران همچنان بعنوان سرگرمی به آن نگریسته می‌شود. بنابراین برای حرکت هدفمند، نظام‌مند و اثربخش در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش باید پژوهش از این دست که به بررسی تحلیلی علی عوامل اثرگذار برای رسیدن به سطح تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش، که مقوله‌ای است دارای سیستم و ساختار منسجم، را سرلوحه تصمیمات این صنعت قرار داد. در این راستا، استان تهران به عنوان یکی از استان‌هایی که همیشه سهم به سزایی در ورزش کشور داشته و ورزشکاران، قهرمانان و پهلوانان نامی و زیادی را به جامعه ورزش کشور معرفی کرده است، باید زمینه استمرار و توسعه این موفقیت‌ها را بیش از پیش فراهم کند. کلید توسعه اقتصادی ورزش برنامه تولیدمحوری است. از این رو، در این پژوهش به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال اساسی هستیم که آیا

عوامل تأثیرگذار بر رسیدن تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش با میانجی‌گری برنامه‌ریزی تولید از دیدگاه کارمندان اداره کل ورزش و جوانان استان تهران مؤثر است؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - هم‌بستگی و تحلیلی است که به صورت میدانی و در اداره کل ورزش و جوانان استان تهران است. جامعه آماری شامل کارکنان اداره ورزش و جوانان استان تهران که تعداد کل آن‌ها ۲۱۰ نفر بود، که بر اساس جدول مورگان تعداد ۱۳۲ نفر و با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده برای نمونه تحقیق انتخاب شدند که از این تعداد ۱۲۰ پرسش‌نامه به صورت صحیح عودت داده شدند برای دستیابی به اهداف پژوهش از پرسش‌نامه ۵۹ سؤالی توسعه اقتصادی صنعت ورزش (افشاری، ۱۳۹۴) با زیرمؤلفه‌های سرمایه‌گذاری و حمایت مالی ورزشی (۱۴ گویه)، توسعه نهادی، ساختار و مالکیت (۹ گویه)، توسعه بخش رسانه‌ای (۵ گویه)، توسعه هواداران و درآمد حاصل از آن (۶ گویه)، توسعه حمایت‌های دولتی (۴ گویه)، توسعه نیروی انسانی (۴ گویه)، توسعه امکانات و زیرساخت‌ها (۵ گویه) و توسعه حقوقی و قانونی (۶ گویه)، توسعه علمی و پژوهشی (۵ گویه) و پرسش‌نامه محقق‌ساخته ۲۹ سؤالی فارسیجانی بررسی عوامل تأثیرگذار برای رسیدن به سطح تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش با زیرمؤلفه‌های هزینه (۹ گویه)، زمان (۳ گویه)، روابط با مشتری (۵ گویه)، استفاده از تکنولوژی‌های تولید و بهبود مستمر (۴ گویه) و استراتژی‌های تولید و کسب و کار (۸ گویه) و پرسش‌نامه محقق‌ساخته ۲۷ سؤالی فارسیجانی عوامل تأثیرگذار بر برنامه‌ریزی تولید با زیرمؤلفه‌های تقاضای بازار (۳ گویه)، مواد خام قابل دسترس (۳ گویه)، شرایط اقتصادی (۳ گویه)، ظرفیت خارجی (۳ گویه)، ظرفیت فیزیکی موجود (۳ گویه)، نیروی کار موجود (۳ گویه)، سطح موجودی (۳ گویه)، فعالیت‌های لازم برای تولید (۳ گویه) استفاده شد. روایی صوری و محتوایی پرسش‌نامه‌ها به تأیید ۱۲ تن از متخصصان مدیریت ورزشی رسید. پایایی آن‌ها نیز در یک آزمون مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و با آلفای کرونباخ محاسبه شد. مقدار آلفا برای هر متغیر به صورت جداگانه و به صورت کلی محاسبه و در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۱. مقدار آلفای کرونباخ متغیرهای پژوهش

ملاک	گویه	مقدار آلفای کرونباخ
سرمایه‌گذاری و حمایت‌های ورزشی	۱-۱۴	۰/۸۹۱

توسعه اقتصادی	توسعه نهادی، ساختاری و مالکیت	۱۵-۲۳	۰/۸۴۲
صنعت	توسعه بخش رسانه‌ای	۲۴-۲۸	۰/۸۷۱
ورزش	توسعه هواداران و درآمد حاصل از آن	۲۹-۳۴	۰/۸۸۲
	توسعه حمایت‌های دولتی	۳۵-۳۸	۰/۹۰۱
	توسعه نیروی انسانی	۳۹-۴۲	۰/۹۰۴
	توسعه امکانات و زیرساخت‌ها	۴۳-۴۷	۰/۸۷۶
	توسعه حقوق و قانون	۴۸-۵۳	۰/۸۰۲
	توسعه مالی و پژوهشی	۵۴-۵۸	۰/۹۷۶
عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی	هزینه زمان روابط با مشتری تکنولوژی تولید و بهبود مستمر استراتژی‌های تولید و کسب و کار	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۹-۲۳ ۸-۲۱-۲۳ ۱۱-۱۲-۱۳-۲۴-۲۶ ۲۰-۲۷-۲۸-۲۹ ۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۱۰-۲۵	۰/۷۸۸ ۰/۷۲۶ ۰/۸۵۵ ۰/۸۱۴ ۰/۸۶۹
عوامل مؤثر بر برنامه‌ریزی تولید	شرایط اقتصادی ظرفیت خارجی ظرفیت فیزیکی موجود مواد خام قابل دسترس رفتار رقبا نیروی کار موجود تقاضای بازار سطح موجودی فعالیت‌های لازم برای تولید	۱-۳ ۴-۶ ۷-۹ ۱۰-۱۲ ۱۳-۱۵ ۱۶-۱۸ ۱۹-۲۱ ۲۲-۲۴ ۲۵-۲۷	۰/۷۹۸ ۰/۷۶۳ ۰/۷۸۱ ۰/۷۷۹ ۰/۷۸۲ ۰/۷۶۶ ۰/۷۶۴ ۰/۷۵۶ ۰/۷۷۸

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش با توجه به فرضیه‌های تحقیق و گروه نمونه جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای اس.پی.اس.اس. نسخه ۲۲ و ایموس نسخه ۲۴ در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. از آمارهای توصیفی نظیر رسم نمودار میانگین، محاسبه مقادیر میانگین، انحراف استاندارد و ... برای توصیف داده‌ها و برای تحلیل آماری داده‌ها از آزمون هم‌بستگی پیرسون برای معناداری رابطه‌ها استفاده شد. مدل معادلات ساختاری نیز ارائه می‌شود. در مدل‌های مسیر

پژوهشگر تلاش می‌کند تا با مجموعه‌ای از روابط یک سویه و دو سویه پدیده یا پدیده‌هایی را تبیین کند، در حالی که متغیرهای حاضر در مدل از نوع مشاهده‌شده هستند. تحلیل مسیر بیان می‌کند که کدام مسیر مهم‌تر و یا معنادارتر است و ضرایب مسیر براساس ضریب استانداردشده رگرسیون محاسبه می‌شود.

برآورد مدل‌های اندازه‌گیری

به دلیل آنکه در ابتدا مایلیم به این پرسش پاسخ دهیم که آیا هر یک از مدل‌های اندازه‌گیری تدوین‌شده برای سازه‌ها؛ حائز حداقل معیارهای علمی تعریف‌شده هستند یا خیر، لازم است تا هر یک از مدل‌های اندازه‌گیری جداگانه مورد تحلیل قرار گیرند. با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در پرسش‌نامه‌ها برای سنجش عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی و برنامه‌ریزی تولید بر توسعه اقتصادی صنعت ورزش، چهار عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش با ۹ خرده مقیاس، عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی با ۵ خرده مقیاس و عوامل مؤثر بر برنامه‌ریزی تولید با ۹ خرده مقیاس متفاوت مورد بررسی قرار گرفته است. بر این مبنا لازم است سه مدل تک‌عاملی به طور مجزا برآورد و آزمون می‌شوند و برای بررسی کفایت مدل تمرکز اصلی بر روی شاخص‌های برازش کلی مدل اندازه‌گیری است.

برآورد مدل اندازه‌گیری عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش

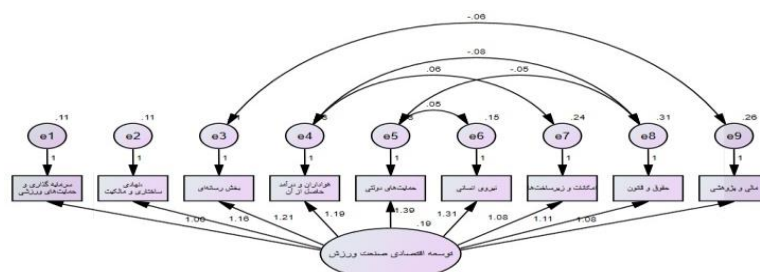
با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در پرسش‌نامه‌ها برای سنجش عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش با ۹ گویه در نظر گرفته شده است. پس از تدوین نظری مدل و برازش آن اطلاعات مدل اندازه‌گیری برای عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش به صورت زیر گزارش شده است. جدول (۲) شاخص‌های برازش مدل اولیه و مدل اصلاحی عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش را ارائه می‌دهد.

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل اولیه و مدل اصلاحی عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش

شاخص	df/χ^2	p-value	مطلق		تطبیقی		مقتصد
			RMR	GFI	CFI	NFI	RMSEA
ملاک	$3 <$	$0.05 >$	$4 <$	$0.9 >$	$0.9 >$	$0.9 >$	$0.05 <$
مدل	۲/۷۰۴	۰/۰۰۰	۰/۰۲۳	۰/۸۵۹	۰/۹۲۳	۰/۸۸۵	۰/۱۳۴
اولیه	نتیجه	نامطلوب	مطلوب	نامطلوب	مطلوب	نامطلوب	نامطلوب
مقادیر	۱/۰۳۸	۰/۴۱۲	۰/۰۱۲	۰/۹۵۰	۰/۹۹۹	۰/۹۶۴	۰/۰۲۰

مدل اصلاح شده	نتیجه	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب
---------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

بر مبنای نتایج جدول (۲) سطح معناداری مدل اولیه (۰/۰۰) کم‌تر از سطح معناداری ۰/۰۵ = α است. می‌توان نتیجه گرفت که بین مدل اندازه‌گیری شده و داده‌های تجربی تفاوت معناداری وجود دارند و مدل برازشی برای داده‌ها مناسب نیست. همچنین مقدار بزرگ گزارش‌شده برای شاخص RMSEA مناسب نبودن مدل اولیه را تأیید می‌کند. از این رو لازم است مدل پیشنهادی اصلاح شود. جدول (۵) اطلاعات مدل اصلاحی را نیز ارائه داده است. بر اساس اطلاعات جدول سطح معناداری مدل اصلاحی (۰/۴۱) بیشتر از سطح معناداری ۰/۰۵ = α است. در نتیجه بین مدل برازش‌شده و داده‌های تجربی تفاوت معناداری وجود ندارند و مدل اندازه‌گیری اصلاح‌شده برای داده‌ها مناسب است. همچنین مقدار کوچک گزارش‌شده برای RMSEA و RMR به ترتیب ۰/۰۱ و ۰/۰۲ مناسب بودن مدل را تأیید می‌کنند. همچنین شاخص CFI که مقدار هم‌بستگی را بیان می‌کند و نزدیک به یک گزارش شده است و تأیید دیگری برای خوبی برازش مدل اصلاحی سنجش عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش است که در شکل (۱) نیز نمایش داده شده است. از این رو در پرسش‌نامه‌ها بایستی سنجش عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش با ۹ گویه انجام شود.

شکل ۱. مدل اندازه‌گیری عامل توسعه اقتصادی صنعت ورزش برآورد مدل اندازه‌گیری عامل برنامه‌ریزی تولید

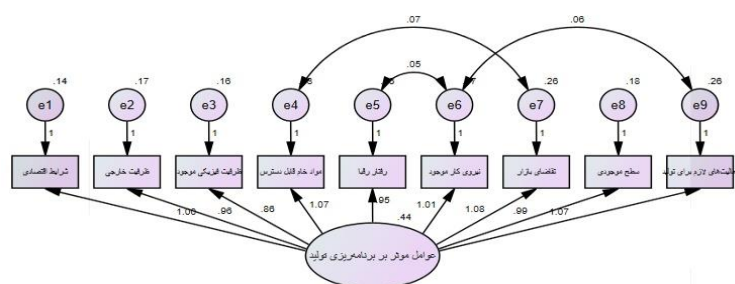
با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در پرسش‌نامه‌ها برای سنجش عامل برنامه‌ریزی تولید با ۹ گویه در نظر گرفته شده است. پس از تدوین نظری مدل و برازش آن اطلاعات مدل اندازه‌گیری برای عامل برنامه‌ریزی تولید به صورت زیر گزارش شده است. جدول (۳) شاخص‌های برازش مدل اولیه و مدل اصلاحی عامل برنامه‌ریزی تولید را ارائه می‌دهد.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل اولیه و مدل اصلاحی عامل برنامه‌ریزی تولید

شاخص	df/χ^2	p-value	مطلق	تطبیقی	مقتصد
			GFI	CFI	RMSEA
ملاک	$3 <$	$0/05 >$	$4 <$	$0/9 >$	$0/05 <$
مدل اولیه	۱/۹۱۰	۰/۰۰۳	۰/۰۱۸	۰/۸۹۸	۰/۰۹۸
نتیجه	مطلوب	نامطلوب	مطلوب	نامطلوب	نامطلوب
مدل اصلاح شده	۱/۰۶۴	۰/۳۷۷	۰/۰۱۳	۰/۹۴۷	۰/۰۲۶
نتیجه	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب

بر مبنای نتایج جدول (۳) سطح معناداری مدل اولیه (۰/۰۰) کم‌تر از سطح معناداری $\alpha = 0/05$ است. می‌توان نتیجه گرفت که بین مدل اندازه‌گیری شده و داده‌های تجربی تفاوت معناداری وجود دارند و مدل برازشی برای داده‌ها مناسب نیست. همچنین مقدار بزرگ گزارش شده برای شاخص RMSEA مناسب نبودن مدل اولیه را تأیید می‌کند. از این رو لازم است مدل پیشنهادی اصلاح شود. جدول (۳) اطلاعات مدل اصلاحی را نیز ارائه داده است. بر اساس اطلاعات جدول سطح معناداری مدل اصلاحی (۰/۳۸) بیشتر از سطح معناداری $\alpha = 0/05$ است در نتیجه بین مدل برازش شده و داده‌های تجربی تفاوت معناداری وجود ندارند و مدل اندازه‌گیری اصلاح شده برای داده‌ها مناسب است. همچنین مقدار کوچک گزارش شده برای RMSEA و RMR به ترتیب ۰/۰۱ و ۰/۰۳ مناسب بودن مدل را تأیید می‌کنند که در شکل ۲ نیز نمایش داده شده است. از این رو در پرسش‌نامه‌ها بایستی سنجش عامل برنامه‌ریزی تولید با ۹ گویه انجام شود.

شکل ۲. مدل اندازه‌گیری عامل برنامه‌ریزی تولید

برآورد مدل اندازه‌گیری عامل تولید در کلاس جهانی

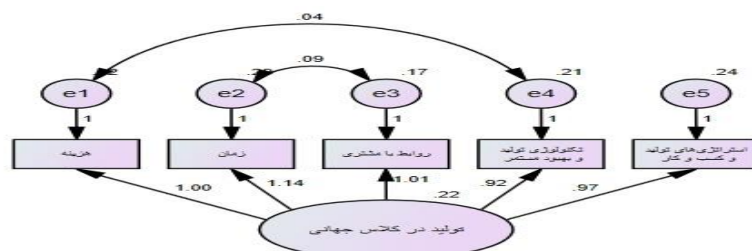
با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در پرسش‌نامه‌ها برای سنجش عامل تولید در کلاس جهانی با ۵ گویه در نظر گرفته شده است. پس از تدوین نظری مدل و برازش آن اطلاعات مدل اندازه‌گیری برای عامل تولید در کلاس جهانی به صورت زیر گزارش شده است. جدول (۴) شاخص‌های برازش مدل اولیه و مدل اصلاحی عامل تولید در کلاس جهانی را ارائه می‌دهد.

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل اولیه و مدل اصلاحی عامل تولید در کلاس جهانی

شاخص‌های برازش	میزان	ملاک	تفسیر
χ^2 (آماره آزمون) df درجه	۲۲۱/۱۰۴	df بالاتر همراه با χ^2	برازش مطلق
(آزادی)	(۱۹۹)	کم‌تر	مطلوب
p-value (سطح معناداری)	۰/۱۳۵	بیشتر از ۰/۰۵	برازش مطلق
GFI (شاخص نیکویی)	۰/۸۴۹	بیشتر از ۰/۹۰	برازش نسبتاً مطلوب
AGFI (شاخص نیکویی)	۰/۷۹۱	بیشتر از ۰/۹۰	برازش نسبتاً مطلوب
RMR (ریشه دوم میانگین مربعات خطای باقی‌مانده)	۰/۰۲۶	کم‌تر از قدر مطلق چهار	برازش مطلق
TLI (شاخص توکر-لویس)	۰/۹۸۶	بیشتر از ۰/۹۰	برازش مطلق
NFI (شاخص برازش هنجار شده بنتلر-بونت)	۰/۹۰۴	بیشتر از ۰/۹۰	برازش مطلق
CFI (شاخص برازش تطبیقی)	۰/۹۸۹	بیشتر از ۰/۹۰	برازش مطلق
RMSEA (ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد)	۰/۰۳۴	کم‌تر از ۰/۰۵	برازش مطلق
PNFI (شاخص برازش مقتصد هنجار شده)	۰/۷۱۱	بیشتر از ۰/۵	برازش مطلق

بر مبنای نتایج جدول (۴) سطح معناداری مدل اولیه (۰/۰۰) کم‌تر از سطح معناداری ۰/۰۵ =

α است. می توان نتیجه گرفت که بین مدل اندازه گیری شده و داده های تجربی تفاوت معناداری وجود دارند و مدل برازشی برای داده ها مناسب نیست. همچنین مقدار گزارش شده برای شاخص RMSEA برابر با ۰/۱۷ است و بزرگ بودن مقدار نسبت کای اسکوئر بر درجه آزادی (۳/۶۲) مناسب نبودن مدل اولیه را تأیید می کند. از این رو لازم است مدل پیشنهادی اصلاح شود. جدول (۳) اطلاعات مدل اصلاحی را نیز ارائه داده است. بر اساس اطلاعات جدول سطح معناداری مدل اصلاحی (۰/۳۱) بیشتر از سطح معناداری $\alpha = ۰/۰۵$ است. در نتیجه بین مدل برازش شده و داده های تجربی تفاوت معناداری وجود ندارند و مدل اندازه گیری اصلاح شده برای داده ها مناسب است. همچنین مقدار کوچک گزارش شده برای مقدار نسبت کای اسکوئر بر درجه آزادی، RMR و RMSEA به ترتیب ۱/۲۰، ۰/۰۱ و ۰/۰۴۵ مناسب بودن مدل را تأیید می کنند. همچنین شاخص CFI که مقدار همبستگی را بیان می کند و نزدیک به یک گزارش شده است و تأیید دیگری برای خوبی برازش مدل اصلاحی سنجش عامل تولید در کلاس جهانی است که در شکل (۳) نیز نمایش داده شده است. از این رو در پرسش نامه ها بایستی سنجش عامل تولید در کلاس جهانی با ۵ گویه انجام شود.

شکل ۳. مدل اندازه گیری عامل تولید در کلاس جهانی

برآورد مدل معادلات ساختاری

پس از تدوین و بررسی مدل های اندازه گیری بایستی برازش مدل کلی معادلات ساختاری انجام شود. اطلاعات کلی مربوط به مدل عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی و برنامه ریزی تولید بر توسعه اقتصادی صنعت ورزش در جدول (۷) ارائه شده است و سپس در ادامه جزئیات مدل (مقادیر پارامترها و معناداری تفاوت آن ها با صفر به ویژه برای ضرایب ساختاری) ارائه شده اند.

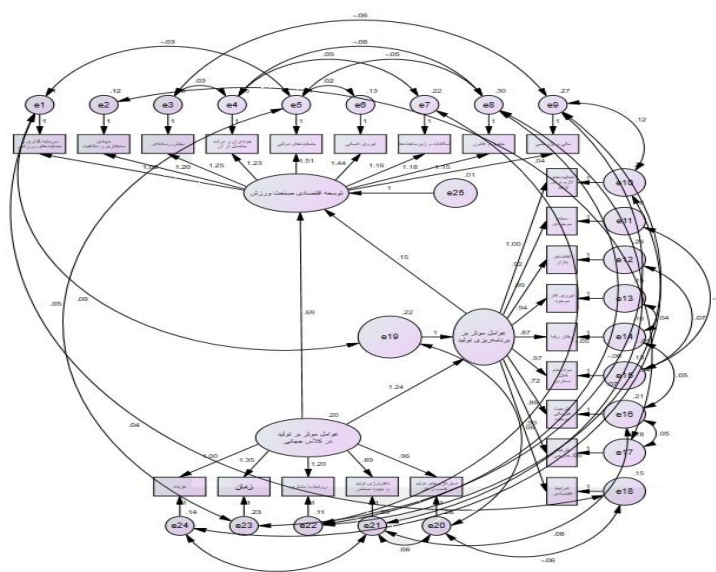

جدول ۵. شاخص‌های برازش عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی و برنامه‌ریزی تولید بر توسعه اقتصادی صنعت ورزش

مطلق	شاخص‌های برازش	میزان	ملاک	تفسیر
χ^2 (آماره آزمون) (df درجه آزادی)	۲۲۱/۱۰۴	df بالاتر همراه با	برازش	مطلوب
p-value (سطح معناداری)	۰/۱۳۵	بیشتر از ۰/۰۵	برازش	مطلوب
GFI (شاخص نیکویی برازش)	۰/۸۴۹	بیشتر از ۰/۹۰	برازش نسبتاً	مطلوب
AGFI (شاخص نیکویی برازش اصلاح‌شده)	۰/۷۹۱	بیشتر از ۰/۹۰	برازش نسبتاً	مطلوب
RMR (ریشه دوم میانگین مربعات خطای باقی‌مانده)	۰/۰۲۶	کم‌تر از قدرمطلق چهار	برازش	مطلوب
TLI (شاخص توکر-لویس)	۰/۹۸۶	بیشتر از ۰/۹۰	برازش	مطلوب
NFI (شاخص برازش هنجار شده بنتلر-یونت)	۰/۹۰۴	بیشتر از ۰/۹۰	برازش	مطلوب
CFI (شاخص برازش تطبیقی)	۰/۹۸۹	بیشتر از ۰/۹۰	برازش	مطلوب
RMSEA (ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد)	۰/۰۳۴	کم‌تر از ۰/۰۵	برازش	مطلوب
PNFI (شاخص برازش مقتصد هنجار شده)	۰/۷۱۱	بیشتر از ۰/۵	برازش	مطلوب

برای بررسی کفایت مدل تمرکز بر روی شاخص‌های برازش کلی مدل است. بر مبنای نتایج ارائه‌شده در جدول (۵) سطح معناداری مدل (۰/۱۳۵) بیشتر از سطح معناداری $\alpha = ۰/۰۵$ است. در نتیجه بین مدل اندازه‌گیری‌شده و داده‌های تجربی تفاوت معناداری وجود ندارند و مدل برازشی برای داده‌ها مناسب است. حاصل تقسیم آماره آزمون بر درجه آزادی برابر با ۱/۱۱۱ (کم‌تر از ۳ مطلوب) است. همچنین مقدار کوچک گزارش‌شده برای RMR و مقدار مطلوب RMSEA به ترتیب ۰/۰۲۶ و ۰/۰۳۴ مناسب بودن مدل کلی عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی و برنامه‌ریزی تولید بر توسعه اقتصادی صنعت ورزش را تأیید می‌کنند. شاخص‌های TLI،

NFI، PNFI و CFI نیز بیشتر از ۰/۹ گزارش شده است که تأیید دیگری برای خوبی برازش مدل است. شاخص‌های GFI، AGFI نیز در حد نسبتاً مطلوب گزارش شده است و همگی تأییدی بر مدل برازش شده است که در شکل (۴) ارائه شده است.

شکل ۴. مدل عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی و برنامه ریزی تولید بر توسعه اقتصادی صنعت ورزش

اکنون بایستی به بیان اطلاعات بیشتری از مدل در قالب مقادیر گزارش شده برای پارامترها و معناداری تفاوت آن‌ها با صفر به‌ویژه برای ضرایب تأثیر یا ساختاری و در حالت کلی بیان جزئیات مدل که در شکل (۴) نیز نمایش داده شده، بپردازیم. جدول (۶) اثرات برازش شده برای مدل را در قالب رگرسیون وزنی بیان می‌کند.

جدول ۶. برازش شده پارامترهای عوامل مؤثر بر تولید در کلاس جهانی و برنامه‌ریزی تولید بر توسعه اقتصادی صنعت ورزش

مسیرهای مدل	ضریب	استاندارد	سطح معناداری	ضریب تعیین	نتیجه
β	b	p-value	R^2		
۰/۷۶۴	۱/۲۴۱	***	۰/۵۸۴	معنادار	تولید در کلاس جهانی
۰/۷۵۵	۰/۶۸۶	***	۰/۹۶۲	معنادار	تولید در کلاس جهانی
۰/۱۵۴	۰/۲۷۵	***	-	معنادار	برنامه‌ریزی تولید
۰/۷۴۴	۱	-	۰/۶۴۸	-	توسعه اقتصادی صنعت ورزش
۰/۸۱۴	۱/۲۰۳	***	۰/۶۶۲	معنادار	توسعه اقتصادی صنعت ورزش
۰/۸۱۸	۱/۲۵۰	***	۰/۶۶۸	معنادار	توسعه اقتصادی صنعت ورزش
۰/۷۹۵	۱/۲۳۰	***	۰/۶۳۲	معنادار	توسعه اقتصادی صنعت ورزش

توسعه اقتصاد صنعت ورزش	<---	توسعه حمایت‌های دولتی	۱/۵۱۳	۰/۸۷۸	***	۰/۷۷۱	معنادار
توسعه اقتصاد صنعت ورزش	<---	توسعه نیروی انسانی	۱/۴۳۸	۰/۸۴۸	***	۰/۷۱۹	معنادار
توسعه اقتصاد صنعت ورزش	<---	توسعه امکانات و زیرساخت‌ها	۱/۱۵۸	۰/۷۰۶	***	۰/۴۹۹	معنادار
توسعه اقتصاد صنعت ورزش	<---	توسعه حقوق و قانون	۱/۱۸۳	۰/۶۶۱	***	۰/۴۳۷	معنادار
توسعه اقتصاد صنعت ورزش	<---	توسعه مالی و پژوهشی	۱/۱۴۹	۰/۶۶۹	***	۰/۴۴۷	معنادار
تولید در کلاس جهانی	<---	استراتژی‌های تولید و ...	۰/۹۶۵	۰/۶۴۷	***	۰/۴۱۸	معنادار
تولید در کلاس جهانی	<---	تکنولوژی تولید و ...	۰/۸۸۸	۰/۶۲۵	***	۰/۳۹۰	معنادار
تولید در کلاس جهانی	<---	روابط با مشتری	۱/۲۰۱	۰/۸۵۵	***	۰/۷۳۱	معنادار

تولید در کلاس جهانی	<---	زمان	۱/۳۴۸	۰/۷۸۵	***	۰/۶۱۶	معنادار
تولید در کلاس جهانی	<---	هزینه	۱	۰/۷۶۸	-	۰/۵۹۰	-
برنامه‌ریزی تولید	<---	فعالیت‌های لازم برای تولید	۱	۰/۸۳۱	-	۰/۶۹۱	-
برنامه‌ریزی تولید	<---	سطح موجودی	۰/۹۱۹	۰/۸۵۵	***	۰/۷۳۱	معنادار
برنامه‌ریزی تولید	<---	تقاضای بازار	۰/۹۹۰	۰/۸۱۹	***	۰/۶۷۰	معنادار
برنامه‌ریزی تولید	<---	نیروی کار موجود	۰/۹۴۱	۰/۸۶۹	***	۰/۷۵۵	معنادار
برنامه‌ریزی تولید	<---	رفتار رقبا	۰/۸۶۵	۰/۸۴۵	***	۰/۷۱۴	معنادار
برنامه‌ریزی تولید	<---	مواد خام قابل دسترس	۰/۹۷۵	۰/۸۹۰	***	۰/۷۹۲	معنادار
برنامه‌ریزی تولید	<---	ظرفیت فیزیکی موجود	۰/۷۱۹	۰/۷۵۴	***	۰/۵۶۹	معنادار
برنامه‌ریزی تولید	<---	ظرفیت خارجی	۰/۸۵۶	۰/۸۲۵	***	۰/۶۸۱	معنادار
برنامه‌ریزی تولید	<---	شرایط اقتصادی	۰/۹۰۴	۰/۸۶۵	***	۰/۷۴۸	معنادار

$P < 0.001^{***}$

در حقیقت مقادیر برازش‌شده پارامترهای مدل که در جدول (۶) گزارش شده است مربوط به مقدار برآورد استاندارد پارامترهای مدل است که در شکل (۲) نیز به صورت شهودی ارائه شده است. نتایج جدول سطح معناداری را برای تمامی ضرایب رگرسیونی بسیار نزدیک به صفر گزارش

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل تأثیرگذار بر رسیدن تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش با میانجی‌گری برنامه‌ریزی تولید از دیدگاه کارکنان اداره کل ورزش و جوانان استان تهران بود. نتایج تحقیق حاضر نشان می‌دهد بین عوامل اثرگذار بر رسیدن تولید در کلاس جهانی و ابعاد آن با توسعه اقتصادی صنعت ورزش و ابعاد آن با میانجی‌گری برنامه‌ریزی تولید رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. مطابق با یافته‌ها، فرضیه اصلی پژوهش، با توجه به ضریب هم‌بستگی مورد تأیید قرار گرفت.

این نتایج با نتایج پژوهش فارسجانی و همکاران (۱۳۹۶) تحت عنوان «تحلیل عوامل مؤثر برای رسیدن به سطح تولید در کلاس جهانی در جهت توسعه اقتصادی صنعت ورزش» همسویی داشت. نتایج آن‌ها حاکی از آن بود که عوامل اثرگذار بر رسیدن تولید در کلاس جهانی و ابعاد آن با توسعه اقتصادی صنعت ورزش و ابعاد آن رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در نهایت برآزش مدل ذکرشده مطلوب است. لذا ورزش نه تنها در سطح ملی یک صنعت درآمدزا است، بلکه شدیداً می‌تواند به توسعه اقتصادهای محلی و کوچک کمک کند. تقویت ساختار بازار و قوانین ورزش با توجه به مقوله تولید در کلاس جهانی در سطح استانی و منطقه‌ای نیز می‌تواند به رشد صنعت ورزش و منافع اقتصادی ناشی از آن در این مناطق کمک کند.

در تبیین یافته‌های فوق می‌توان گفت: گسترش رقابت جهانی و افزایش روزافزون رقبا موجب افزایش فشار به تولیدکنندگان در جهت بهبود عملکردشان به منظور بقا در چنین محیط بحرانی شده است. به بیان دیگر جهانی شدن باعث گسترده‌تر شدن تجارت میان ملت‌ها شده است و رقابت از میان بازارهای محلی و ملی به بازارهای بین‌المللی کشیده شده است. در آینده‌ای نزدیک تنها بنگاه‌های اقتصادی می‌توانند در فضای بین‌المللی حضور و توان رقابت را داشته باشند که در کلاس جهانی قرار گیرند. لذا تولید در کلاس جهانی شرکت‌ها را قادر می‌سازد که به طور جهانی از طریق بهبود ظرفیت‌ها رقابت کنند که در این صورت قادر خواهند بود در زمینه‌های هزینه، کیفیت، تحویل انعطاف‌پذیری و نوآوری رقابت کنند. بنابراین برای دست یافتن به هدف حضور صنعت ورزش در کلاس جهانی باید توسعه اقتصادی صنعت ورزش اتفاق بیفتد. طبق نظرات نخبگان نمونه آماری پژوهش حاضر از جمله عواملی که باعث توسعه اقتصادی صنعت ورزش می‌شود توسعه نهادی، ساختار و مالکیت ورزشی است. در تبیین یافته فوق می‌توان گفت در راستای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در اقتصاد ایران که در سال ۱۳۸۴ توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شد در واقع با هدف اصلاحات ساختاری در ایران صورت گرفت. اهداف این سیاست‌ها همانطوری که در متن آن اشاره شده است عبارت‌اند از شتاب بخشیدن به رشد اقتصادی، گسترش

مالکیت عمومی، ارتقای کارایی و بهره‌وری، افزایش رقابت‌پذیری افزایش سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد، کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی و همچنین افزایش سطح عمومی. به عبارتی دیگر خصوصی‌سازی یکی از اجزای برنامه‌های اصلاحات ساختاری است و هدف آن دستیابی به کارایی بالاتر بنگاه‌ها در سطح اقتصاد خرد و همچنین رسیدن به رشد اقتصادی بالاتر از بعد اقتصاد کلان است. مقایسه کشورهای پیشرفته در می‌یابیم که علت پیشرفت و توسعه کشورهای داشتن نیروی انسانی کارا و توانمند است. اگر جامعه‌ای از این نعمت برخوردار نباشد به طور یقین نمی‌تواند به هدف مورد نظر خود دست یابد. بنابراین وجود نیروی انسانی اثربخش یکی از ضرورت‌های پیشرفت و توسعه هر کشوری است. با توجه به اهداف نظام جمهوری اسلامی بر اساس سند چشم‌انداز بیست ساله و سیاست‌های اصل ۴۴ تغییر ساختار نیروی انسانی ضروری است. تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله زمانی دست‌یافتنی خواهد بود که منابع انسانی تربیت‌شده داشته باشیم. زمینه‌سازی برای پرورش نیروهای خلاق، واگذاری نقش‌های عملیاتی به سازمان‌ها و کاهش تصدی‌گری دولت در این زمینه و در نتیجه فراهم‌سازی بستر مناسب برای ایجاد سازمان‌های دارای کلاس جهانی برای کسب آمادگی بیشتر برای ایفای نقش مؤثرتر در اقتصاد جهان توصیه‌های مؤکدی است که در تنظیم محتوای برنامه ششم توسعه در بخش صنعت ورزش مورد انتظار است. بدون شک عامل توسعه سازمان‌های مبتکر در اختیار داشتن منابع انسانی خلاق است که می‌تواند در سایه مدیریتی هوشمند سازمان فراگیرنده ساختارهای انعطاف‌پذیر امکان پاسخ‌گویی به نیازهای داخلی ورود به صحنه جهانی را فراهم آورد. این یافته با بخشی از نتایج تحقیق خداداد کاشی و کریم‌نیا (۱۳۹۵) همخوانی دارد. رشد اشتغال و ریشه‌کنی بیکاری در کشور مساعدت کرد. برای به دست آوردن این هدف می‌بایست با بهبود کیفیت، باعث افزایش صادرات کالاهای ورزشی و هم شرایط استقبال ملی از تولیدات داخلی ورزشی را فراهم آورد و این مسئله ارزش‌ها و مزیت‌های مرتبط و نهفته بسیاری را آشکار می‌سازد و به ایجاد رقابت در بخش صنعت تولیدات ورزشی کشور می‌انجامد. مصرف تولید داخلی ورزشی باعث خودکفایی است و استفاده از کالای ورزشی ایرانی منشأ آثار مثبت زیادی است و این مسئله به ایجاد ارزش افزوده رشد اقتصادی کشور، کاهش نرخ بیکاری، جلوگیری از افزایش تورم، و ارتقای درآمد ملی و فردی در بخش صنعت ورزش منجر می‌شود و زمینه مناسبی برای سرمایه‌گذاری‌های آینده را در بخش تولید مهیا می‌سازد و با افزایش و بهبود کیفیت کالای ورزشی می‌توان مازاد مصرف داخل را به خارج صادر و بدین ترتیب درآمد ارزی قابل توجهی برای کشور ایجاد کرد. بنابراین برای دستیابی به توسعه اقتصادی صنعت ورزش می‌بایست که توجه و حمایت از کالا و تولید داخلی را مدنظر قرار داد.

نیروی انسانی در حوزه صنعت ورزش از دیگر یافته‌های این پژوهش است. در تبیین این عامل اثرگذار بر صنعت ورزش در کلاس جهانی می‌توان گفت سازمان‌ها برای بقا ملزم به استفاده از پتانسیل و شایستگی‌های کارکنان خود برای کسب مزیت رقابتی هستند. با نگاهی تطبیقی به کشورهای جهان و با توجه به سرعت تغییرات در جهان پرتلاطم امروز، تولیدکنندگان باید بتوانند سرعت مشتری‌مداری را توسعه دهند. ایدئولوژی تولید در کلاس جهانی و سازمان‌های جهان تراز با چالش‌های برنامه‌ریزی استراتژیک همراه است و هر روزه روش‌ها و فناوری‌های جدیدی در حال رشد است، به طوری که بهترین عملکردها، صاحب‌نظران این علم را به خود معطوف داشته است. بسیاری از این عملکردها سازمان را بر پایه یک مدل علمی برای ارزش‌گذاری با معیارهای تولید در کلاس جهانی منطبق می‌سازد. سازمان تولید در کلاس جهانی می‌تواند بهترین تولیدکننده در جهان باشد و با ارزش‌ترین محصولات را تولید کند و بیشترین نرخ بازگشت را از طریق اجرای استراتژی رقابتی سازمان به دست آورد. بنابراین از آنجایی که ورزش دیگر یک فعالیت تفننی نیست، بلکه به یک صنعت پررونق به خصوص در کشورهای پیشرفته تبدیل شده است، چنان‌که حجم سرمایه‌گذاری‌های انجام شده هم در بخش حرفه‌ای و هم در بخش همگانی بسیار زیاد است. فواید مادی و غیرمادی ورزش را نمی‌توان نادیده گرفت. هم از بابت منافع مادی آنی که برای شرکت‌های تجاری صنعتی به دنبال می‌آورد و هم از بابت منافع درازمدتی همچون افزایش سطح سلامت و تندرستی بهره‌گیری بهتر از نیروی کار و افزایش اشتغال در بخش‌های ورزشی و غیرورزشی به دنبال می‌آورد. لذا تولید محصولات در کلاس جهانی به طوری که قابل رقابت در بازارهای بین‌المللی باشد، ضرورت برنامه‌ریزی استراتژیک را اجتناب‌ناپذیر می‌کند تا قابلیت عملکرد رقبا نقاط قوت و ضعف را شناسایی کند، به طوری که مبنایی برای ایجاد تغییرات دائمی و تعریف استراتژی‌های تولیدی و صنعتی باشد و از آنجایی که ورزش یک صنعت پرسود است که توانایی بالایی در جذب سرمایه‌های خارجی پایدار دارد. در نتیجه ورزش میدان رقابتی نسبتاً سالم برای تقابل ملت‌ها و ابزاری برای انتقال تفکرات فرهنگی است و این بخش اقتصادی ورزش است که این صنعت را پیش می‌برد. لذا تولیدات ورزشی تأثیرات شگرفی در اقتصاد کشورها ایجاد می‌کنند که ردپای این تأثیرات در مراحل گذار آن‌ها به توسعه‌یافتگی یا ظهور اقتصادی مشهود است.

محدودیت‌ها و پیشنهادات پژوهشی

این کار دارای محدودیت‌های طبیعی تحقیقات پیمایشی است. طراحی مقطعی به ما اجازه نمی‌دهد علیت را بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته کاملاً تعیین کنیم. یک مطالعه طولی با

دقت طراحی شده می‌تواند با موفقیت بیشتری این سؤال را برطرف کند. طرح پژوهش هم‌بستگی است و نمی‌توان با استناد به یافته‌های آن به تفسیرها و تبیین‌های علت شناختی مبادرت کرد.

کنترل کامل متغیرهای ناخواسته از قبیل شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آزمودنی‌ها امکان‌پذیر نبود.

در این پژوهش از ابزار پرسش‌نامه استفاده شده است. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی از ابزار مصاحبه استفاده شود.

نتایج این پژوهش گام مؤثری در راستای غنی‌سازی و اعتلای صنعت ورزش کشور در جهت اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید و کالای ورزشی ایرانی و هدایت متخصصان و مدیران بازاریابی و کارآفرینان ورزشی به سمت تولید کالاهای استراتژیک ورزشی با رویکرد کلاس جهانی است و می‌تواند الگویی در جهت رشد علمی توسعه اقتصادی صنعت ورزش کشور و راهنمای سیاستمداران و دولتمردان در توسعه برنامه‌ریزی‌های اقتصادی صنعت ورزش باشد.

لازم است تا دولت‌ها برای بهره‌گیری از مزایای درازمدت ورزش آن را یک کالای سرمایه‌ای به حساب آورند و برای رونق آن به خصوص در بخش همگانی توجه لازم را برای پیشرفت آن مبذول دارند.

اصلاح سازوکارهای پاسخ‌گویی و حساب پس‌دهی مدیران ورزشی در بخش‌های مختلف صنعت ورزش.

شفافیت تعاملات اقتصادی و رعایت قواعد اقتصادی در فرایند خصوصی‌سازی؛ بهره‌مندی از بخش خصوصی و جامعه مدنی توانمند برای مشارکت در فرایندهای مدیریتی؛ به کارگیری بدون تبعیض خبرگان و ذینفعان در تصمیم‌سازی‌های حاکمیتی در صنعت ورزش؛

References

- Azar, A., & Hosseini, A. S. (2013). Designing a multi-product production planning model in the supply chain based on the ideal planning approach (case study: Burns Industrial Group). *Industrial Management Studies Quarterly*, 12 (34), 1-17. (Persian).
- Afshari, M. (2014). Causal analysis of the influence of transnational management, resistance economy and sports development in the economic development of Iran's sports industry. PhD Thesis, Urmia University. (Persian).
- Azami, A., & Makoui, A. (2015). Robust optimization model for integrated production planning of multiple factories of perishable products under uncertainty considering postponement policy", *Industrial Management Studies Quarterly*, 34(59), 95-72. (Persian).
- Alizadeh, M., Fanai, F., & Baghai, M. (2017). World Class Sustainable Supply Chain Management: Previous Studies and Future Directions", First International Congress of World Class Management Perspectives in Iran, Tehran, Institute of Global Balance Management Perspectives. (Persian).
- D'Orazio, L., Messina, R., & Schiraldi, M.M. (2020). Industry 4.0 and World Class Manufacturing Integration: 100 Technologies for a WCM-I4.0 Matrix. *Applied Sciences*, 10(14), 4942. <https://doi.org/10.3390/app10144942>
- Green Jr, K. W., & Inman, R. A. (2006). Does implementation of a JITwith-customers strategy change an organization's structure?. *Industrial Management & Data Systems*, 106(8), 1077-1094.
- Hasangholipour, P T., Seydjvadein, SR., Rusta, & Ahmed., Khanlari, A. (2012).The process Evaluation model of customer relationship management in the private commercial banks of the country. *Technology and Information management*, 4(10), 41-62.
- Sangwan, K. S., & Digalwar, A. K. (2008). Evaluation of world-class manufacturing systems: a case of Indian automotive industries. *International Journal of Services and Operations Management*, 4(6), 687-708.
- Jafarnejad, A., & Shahabi, B. (2006). Introduction to organizational agility and agile manufacturing. *Tehran: Institute published the Mehraban Pub.* (Persian).
- Poua, A. (2004). Mathematical model design for planning the production and distribution of the trial company (supply chain approach). Master's thesis in management, Tarbiat Modares University. (Persian).
- Salaheldin, S., & Eid, R. (2007). The implementation of world class manufacturing techniques in Egyptian manufacturing firms: An empirical study. *Industrial Management & Data Systems*, 107(4), 551-566.
- Sephovand, R., Arefnejad, M., & Toghray, M. (2011). Analysis of factors affecting the successful implementation of Lean Six Sigma in the direction of world-class production (case study of home appliance industry). *Industrial Management Quarterly*, 21(1), 21-32. (Persian).
- Safai Qadiklai, A. H., Aghajani, H. A., & Dargahi, H. (2012). Combination presentation of fuzzy multi-criteria decision-making techniques in order to prioritize strategies to achieve world-class production (case study: Steel Industries of Mazandaran). *Journal of research in operations and its applications*, 9 (3), 81-

99. (Persian).

- Flynn, B. B., Schroeder, R. G., Flynn, E. J., Sakakibara, S., & Bates, K. A. (1997). World-class manufacturing project: overview and selected results. *International Journal of Operations & Production Management*, 17(7), 671-685.
- Farsijani, H., & Dehghan, A. (2015). Explaining the evaluation of the organization's performance in order to achieve a world-class product with the method. *Perspective of Industrial Management*, 22(1), 45-65. (Persian).
- Farsijani, H., & Timourian, M. (2008). Investigation of the success factors of technology transfer to reach world class (case study: Hepco company). *Management perspective*, 32(1), 151-168. (Persian).
- Modern Economy, 2012, 3, 51-53, Lu, H. F. (2020). The Economic Challenge and Opportunity of Sport Industry in Taiwan
- Faizi, K., & Dehghan Dehnavi, H. (2008). Determining the specialized and common measures of comprehensive quality management, timely production and efficient comprehensive maintenance. *Commercial Management Explorations*, 22(1), 10-20. (Persian).
- Gillis, M., Perkins, D. H., Romer, Michael, Snodgrass, Donald, R. (2000). Development Economics. Translated by Gholamreza Azad. Ney Publishing,.
- Kian Merz, Y. (2007). Investigation of the economic situation of Iran's sports industry. The 6th International Conference on Physical Education and Sports Sciences, Kish, March 14-16. (Persian).
- Mirghafouri, S. H. A. (2003). Mathematical model design of the supply chain of rubber industry in Iran. PhD thesis in management, Tarbiat Modares University. (Persian).
- Mac, L., & Evangelista, F. (2016). The Relative Impact of Market Orientation and Entrepreneurship on Export Performance: Do We Really Know Enough?. *Journal of Global Marketing*, 29, 5, 266-281.
- Naqibi, H. A., Farsijani, H., Kesai, M., & Zandiyeh, M. (2015). Explanation of the influential components in the world class production structure in the automobile industry. *New Researches in Decision Making*, 1(4), 167-186. (Persian).
- O'Sullivan, A., Sheffrin, S. M. (2003). *Economics: Principles in Action*. Needham, Mass.: Pearson Prentice Hall. p. 287. ISBN 0-13-063085-3. OCLC 50237774.
- Torabi, S. A., & Hassini, E. (2008). An Interactive Possibilistic Programming Approach for Multiple Objective Supply Chain Master Planning. *Journal of Fuzzy Sets and Systems*, 15.
- Piqueres, G. (2018). Research opportunities on manufacturing flexibility domain: A review and theory-based research agenda. *Journal of Manufacturing Systems*, 48(1), 9-20.
- Petroni, A., Zammori, F., & Parma, S. (2017). World class manufacturing in make-to-order batch-production SMEs: an exploratory analysis in northern Italy. *International Journal of Business Excellence*, 11(2), 241 – 275.
- Wikner, J., & Backstrand, J. (2018). Triadic perspective on customization and supplier interaction in customer-driven manufacturing. *Production & Manufacturing Research*, 6(1), 3-25.

- Perez-Perez, M., Serrano Bedia, A.M., Concepcion Lopez-Fernandez, M., García-Piqueres, G. (2018). Research opportunities on manufacturing flexibility domain: A review and theory-based research agenda. *Journal of Manufacturing Systems*, 48(1), 9–2.
- Wikner, J., & Backstrand, J. (2018). Triadic perspective on customization and supplier interaction in customer-driven manufacturing. *Production & Manufacturing Research*, 6(1), 3-25.

Analysis of Effective Factors for Achieving World-Class Production in the Field of Sport Industry Development by Mediating Production Planning

Forough Mohammadi¹, Masoumeh Kalateh Seifari², Seyed Mohammad Hossein Razavi³, Hassan Farsijani⁴

1. Ph.D. in Sport Management, Islamic Azad University South Tehran Branch, Iran
2. Associate Professor of Sport Management, University of Mazandaran, Iran
3. Professor of Sport Management, University of Mazandaran, Iran
4. Associate Professor of Industrial Management, Shahid Beheshti University, Tehran Iran

Received: November 26, 2022

Accepted: December 14, 2022

Abstract

The purpose of the present study was to investigate the factors affecting the achievement of world-class production in the economic development of the sport industry by mediating production planning from the viewpoint of employees of the General Department of Sports and Youth of Tehran Province. The statistical population consisted of experts from the Tehran Sports and Youth Department, totaling 210 people. One hundred thirty-two persons were selected based on Morgan's table and by simple random sampling. Of these, 120 questionnaires were returned. For data analysis, 24 SPSS and 24 AMOS software were used. Global production in terms of factors influencing production planning, 58% of the variance of the factors influencing production planning and production paths in the world-class, and factors affecting production planning to develop the economy of the sports industry, explains 96% of the variance in the development of the economy of the sports industry. Production of products in a World class, which is competitive in international markets, inevitably necessitates strategic planning, so sports products can have dramatic effects on the countries' economies, evident in their transitional stages to economic development or emergence.

Keywords: World-class production, Sports industry, Production planning